

ORSZÁGOS MÉRÉSEK A 2022/2023. TANÉVBEN

A 2022/2023. tanév rendjéről szóló 22/2022. (VII. 29.) BM rendeletnek megfelelően a 2022/2023. tanévben a digitális országos mérések két fő időszakban zajlanak. A bemeneti mérésekre 2022. szeptember 26. és november 30. között, a kimeneti mérésekre 2023. március 6. és június 9. kerül sor. Jelen tájékoztató a bemeneti mérésekre vonatkozóan tartalmaz részletes információkat. A kimeneti mérésekkel kapcsolatos további tudnivalókról az intézmények a későbbiek során kapnak tájékoztatást.

Jogszabályi hivatkozások

- A nemzeti köznevelésről szóló [2011. évi CXCV. törvény](#)
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló [12/2020. \(II. 7.\) Korm. rendelet](#)
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló [110/2012. \(VI. 4.\) Korm. rendelet](#)
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló [20/2012. \(VIII. 31.\) EMMI rendelet](#)
- A 2022/2023. tanév rendjéről szóló [22/2022. \(VII.29.\) BM rendelet](#)

Főbb dátumok, határidők

Rendelkezésre álló időszak	Feladat megnevezése	Érintett évfolyamok
2022. szeptember 5. – 2022. szeptember 23.	A bemeneti mérésben érintett évfolyamok tekintetében az adatok rögzítése, megküldése a hivatalnak	4., 5., 6., 8., 10. évfolyam
2022. szeptember 5. – 2022. november 30.	A kimeneti mérésben érintett évfolyamok tekintetében az adatok rögzítése, megküldése a hivatalnak	7., 9., 11. évfolyam
2022. szeptember 26. - október 7.	A bemeneti mérés lebonyolítása	10. évfolyam
2022. október 10. - október 21.	A bemeneti mérés lebonyolítása	8. évfolyam
2022. október 24. - november 11.	A bemeneti mérés lebonyolítása	6. évfolyam

Rendelkezésre álló időszak	Feladat megnevezése	Érintett évfolyamok
2022. november 14- november 30.	A bemeneti mérés lebonyolítása	4., 5. évfolyam
2022. december 9.	A bemeneti mérések lezárásához kapcsolódó intézményi adatrögzítés lezárásának határideje	
2023. március 6.-június 9. később meghatározott ütemezés szerint	A kimeneti mérés lebonyolítása	4., 5., 6., 7. 8., 9., 10., 11. évfolyam
2023. június 15.	A kimeneti mérések lezárásához kapcsolódó intézményi adatrögzítés lezárásának határideje	

Mérési területek

SZÖVEGÉRTÉS

A 4-11. évfolyamos tanulók szövegértési képességét vizsgálja. A tesztek a mindennapi életből vett szövegekben szereplő tények, összefüggések feltárását, problémák, helyzetek megoldását várják el a tanulóktól, elbeszéléseket, regényrészleteket, ismeretterjesztő szövegeket, újságcikkeket, hirdetéseket és szokványos táblázatokat tartalmaznak. A tanulóknak a különböző információhordozókhoz kapcsolódó kérdések megválaszolásakor a szövegek átfogó értelmezésén túl különböző műveleteket kell végrehajtaniuk. Ezek közé egészen egyszerű és komplex műveletek is tartoznak a konkrét információ visszakeresésétől az egyes szövegelemek funkciójának meghatározásán át a szöveg megformáltságára való reflektálásig.

A tesztek főként feleletválasztós kérdésekből állnak, néhány feladatnál egy-egy számot kell begépelniük a tanulóknak. A tanulói teljesítmények értékelése központilag történik.

MATEMATIKA

A 4-11. évfolyamos tanulók matematikai eszköztudását vizsgálja, azt, hogy mennyire képesek az iskolai oktatás során elsajátított matematikai ismereteiket valós helyzetekben, életszerű kontextusokban alkalmazni. A felmérés ugyan figyelembe veszi a matematika tanterveket, de nem csak azon ismeretek mozgósítását várja el, amelyeket éppen az adott évfolyamon kellett elsajátítani.

A tesztek főként feleletválasztós kérdésekből állnak, néhány feladatnál egy-egy számot kell begépelniük a tanulóknak. A tanulói teljesítmények értékelése központilag történik.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

A 6-11. évfolyamos tanulók természettudományos műveltségét vizsgáló mérésben a természettudomány kérdéseivel, a műszaki, technikai problémákkal valóságos, vagy valószerűen megkonstruált kontextusban találkozhatnak a diákok. A kérdések megválaszolásához nem kizárólag és nem elsősorban az előzetes tudásukra van szükségük a diákoknak,

hanem fel kell használniuk és fel kell dolgozniuk a feladatban szereplő információkat, adatokat, adatábrázolásokat is.

A tesztek főként feleletválasztós kérdésekből állnak, néhány feladatnál egy-egy számot kell begépelniük a tanulóknak. A tanulói teljesítmények értékelése központilag történik.

IDEGEN NYELVI MÉRÉS

Az idegen nyelvi mérés a 6-8. évfolyamos tanulók angol és német nyelvtudását vizsgálja. A mérésben az angolt vagy németet első idegen nyelvként tanuló diákok vesznek részt. A mérés azt vizsgálja, hogy a tanulók elérik-e a tantervi követelményekben az egyes évfolyamok számára előírt Közös Európai Referenciakeret (KER) szerinti szinteket (6. és 7. évfolyam A1, 8. évfolyam: A2). Az idegen nyelvi mérés mindkét évfolyamon három készséget érint, a mérés egyik része az olvasott szöveg értését és a szövegalkotást, a másik része a hallott szöveg értését vizsgáló feladatokból áll.

A tesztek főként feleletválasztós kérdésekből állnak, néhány feladatnál egy-egy számot kell begépelniük a tanulóknak. A tanulói teljesítmények értékelése központilag történik.

CÉLNYELVI MÉRÉS

A célnyelvi mérés a 6-8. évfolyamos, két tanítási nyelvű oktatásban részt vevő tanulók nyelvtudását vizsgálja. Azt méri, hogy a két tanítási nyelvű iskolák tanulóinak nyelvtudása az európai nyelvek esetében megfelel-e a tantervi követelményekben az egyes évfolyamok számára előírt KER (Közös Európai Referenciakeret) szerinti, a kínai nyelv esetében a HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) szerinti szinteknek (6. és 7. évfolyam A2/HSK2, 8. évfolyam: B1/HSK3). A célnyelvi mérés az idegen nyelvihez hasonlóan mindkét évfolyamon három készséget érint, a mérés egyik része az olvasott szöveg értését és a szövegalkotást, a másik része a hallott szöveg értését vizsgáló feladatokból áll.

A tesztek főként feleletválasztós kérdésekből állnak, néhány feladatnál egy-egy számot kell begépelniük a tanulóknak. A tanulói teljesítmények értékelése központilag történik.

A mérésekben részt vevő tanulók

A következő táblázat a mérésben részt vevő tanulók körét foglalja össze mérési területenként. Ugyanakkor az intézményi adatszolgáltatás során különös figyelemmel kell eljárni mind az előkészítő évfolyamot végzett tanulók részvételi kötelezettsége, mind a sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára adható mentességek meghatározása során.

Mérési terület	Mérésben részt vevő tanulók
szövegértés, matematika	<p>Bemeneti mérés: 4., 5., 6., 8. és 10. évfolyam</p> <p>Kimeneti mérés: 4., 5., 6., 7. 8., 9., 10., 11.. évfolyam</p> <p>A tanuló mérésben való részvételét és mérési évfolyamát alapvetően az határozza meg, hogy mennyi ideje vesz részt a köznevelési rendszerben.</p> <p>A fenti elv alól természetesen kivételt képeznek az évismétlő tanulók, akiknek adott esetben egymást követő években is részt kell venniük a mérésben.</p> <p>A mérésben részt vevő tanulók körének meghatározásakor az intézmény vezetőjének figyelembe kell vennie a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 79. § (6) bekezdésében meghatározottakat is.</p> <p>Azon tanulók, akik a szakképzési törvény szerinti képzésben (azaz technikumi vagy szakképző iskolai képzésben) tanulnak, a bemeneti mérésben NEM vesznek részt, a kimeneti mérésben CSAK a 10. évfolyamon vesznek részt.</p> <p>A mérésben történő részvétel alapesetben minden, a fentiek alapján a mérésben érintett tanuló számára kötelező, vannak azonban olyan körülmények, amelyek mentesíthetik a tanulót e kötelezettsége alól. A mentesítő körülményeket a később megjelenő, részletes útmutatók fogják részletezni.</p>
természettudomány	<p>Bemeneti mérés: 6., 8. és 10. évfolyam</p> <p>Kimeneti mérés: 6., 7. 8., 9., 10., 11.. évfolyam</p> <p>A tanuló mérésben való részvételét és mérési évfolyamát alapvetően az határozza meg, hogy mennyi ideje vesz részt a köznevelési rendszerben.</p> <p>A fenti elv alól természetesen kivételt képeznek az évismétlő tanulók, akiknek adott esetben egymást követő években is részt kell venniük a mérésben.</p> <p>A mérésben részt vevő tanulók körének meghatározásakor az intézmény vezetőjének figyelembe kell vennie a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 79. § (6) bekezdésében meghatározottakat is.</p> <p>Azon tanulók, akik a szakképzési törvény szerinti képzésben (azaz technikumi vagy szakképző iskolai képzésben) tanulnak, sem a bemeneti, sem a kimeneti természettudományi mérésben NEM vesznek részt.</p> <p>A mérésben történő részvétel alapesetben minden, a fentiek alapján a mérésben érintett tanuló számára kötelező, vannak azonban olyan körülmények, amelyek mentesíthetik a tanulót e kötelezettsége alól. A mentesítő körülményeket a később megjelenő, részletes útmutatók fogják részletezni.</p>

Mérési terület	Mérésben részt vevő tanulók
idegen nyelv	<p>Bemeneti mérés: 6. és 8. évfolyam</p> <p>Kimeneti mérés: 6., 7., 8.. évfolyam</p> <p>A mérésben – a célnyelvi mérésben részt vevő tanulók kivételével – az angol vagy a német nyelvet első idegen nyelvként tanulók vesznek részt.</p> <p>A tanuló mérésben való részvételét és mérési évfolyamát alapvetően az határozza meg, hogy mennyi ideje vesz részt a köznevelési rendszerben.</p> <p>Az intézményvezető a mérés során a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján biztosítja azokat a speciális feltételeket, amelyeket a tanórai munkában, illetve az értékelés során is biztosít számára (az időhosszabbítást kiváltó rövidített teszt, egyes készségek mérése alóli felmentés, teljes mérés alóli felmentés).</p>
célnyelv	<p>Bemeneti mérés: 6. és 8. évfolyam</p> <p>Kimeneti mérés: 6., 7., 8. évfolyam</p> <p>A célnyelvi mérésre a két tanítási nyelvű nevelést-oktatást folytató általános iskolák tanulóinak körében kerül sor.</p> <p>A tanuló mérésben való részvételét és mérési évfolyamát alapvetően az határozza meg, hogy mennyi ideje vesz részt a köznevelési rendszerben.</p> <p>Amennyiben a sajátos nevelési igényű vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló két tanítási nyelvű képzésben vesz részt, részvétele a mérésben kötelező.</p> <p>Az intézményvezető a mérés során a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján biztosítja azokat a speciális feltételeket, amelyeket a tanórai munkában, illetve az értékelés során is biztosít számára (pl. az időhosszabbítást kiváltó rövidített teszt, egyes készségek értékelése alóli felmentés, teljes mérés alóli felmentés).</p>

A tanulók a mérésekben mérési azonosító segítségével vesznek részt. A mérési azonosító tanulóval való összekapcsolására csak az iskola és a szülő jogosult. Az Oktatási Hivatal személyazonosításra alkalmatlan módon kapja meg és dolgozza fel az eredményeket.

A mérések időtartama

	Mérési nap felépítése	Mérési területek	Mérés időtartama
Egyik mérési nap	1. rész	szövegértés	4. és 5. évfolyam: 2 x 30 perc 6., 7. 8., 9., 10., 11. évfolyamok: 2 x 45 perc
	2. rész	matematika	4. és 5. évfolyam: 2 x 30 perc 6., 7. 8., 9., 10., 11.évfolyamok: 2 x 45 perc
Másik mérési nap	1. rész	természettudomány	6., 7. 8., 9., 10., 11. évfolyamok: 2 x 45 perc
	2. rész	idegen nyelv	6., 7., 8. évfolyamok: 2 x 45 perc
		VAGY	
		célnyelv	6., 7., 8. évfolyamok: 2 x 45 perc

A bemeneti mérések lebonyolítása

A méréseket – helyi felmérésvezetői felügyelet mellett – az iskolákban biztosított számítógépeken kell lebonyolítani. Az iskolákban rendelkezésre álló számítógépek korlátozott számát figyelembe véve a mérések nem egy napon zajlanak majd. Évfolyamonként egy-egy mérési időszak (10-13 munkanap) áll rendelkezésre a fenti ütemezés alapján az intézmények számára a mérések lefolytatására. Ez alatt az évfolyam minden tanulójának részt kell vennie a számára előírt méréseken. Az évfolyamok tanulóit a rendelkezésre álló számítógépes termek és számítógépek számának megfelelően helyben, előzetesen mérési csoportokba kell rendezni.

4.-5. évfolyamon egy tanuló 1 mérési napon teljesíti a számára előírt méréseket.

A 6., 8., valamint a köznevelésben 10. évfolyamon egy tanuló a számára előírt méréseket 2 mérési napon teljesíti:

- egyik nap: szövegértés és matematika
- másik nap: természettudomány és idegen nyelvi / célnyelvi mérés

Az iskolák feladata, hogy a helyi technikai, infrastrukturális feltételek, valamint a mérésben részt vevő tanulók számának figyelembevételével a tanulói számára a mérés elvégzését biztosítsa.

Az előző tanévi tapasztalatok alapján a mérés biztonsága érdekében az egyes mérési napokra vonatkozóan országos felső létszámkorlát van érvényben.

A kimeneti mérések lebonyolítása

A kimeneti méréseket a bementi mérésekkel megegyezően kell lebonyolítani azzal, hogy a ütemezést – a bemeneti mérések tapasztalatainak függvényében – a hivatal később határozza meg.

A feladatok jellege, értékelése

A mérés során a tanulók egy számukra egyedileg meghatározott, véletlenszerűen kiosztott tesztváltozatot kapnak. A tesztváltozatok előzetesen kipróbált, bemért, megfelelő statisztikai paraméterekkel rendelkező feladatokat tartalmaznak. A tesztek összeállításakor a szakemberek ügyelnek arra, hogy a különböző feladatsorok nehézsége és tartalma hasonló legyen, így a mérés minden tanulót hasonló követelmények elé állít. A tanulók teljesítményének meghatározása olyan statisztikai eljárással történik, amely az adott tanuló eredményén kívül az egyes tesztváltozatokon, illetve feladatokon elért összes tanulói eredményt is figyelembe veszi. A módszer így biztosítja az egyes tanulói eredmények összehasonlíthatóságát.

A tanulói teljesítmények értékelése központilag történik. A mérésben a tanulók mérési azonosítóval vesznek részt, így a mérés kiértékelését végzők, vagyis az Oktatási Hivatal előtt a tanulók személyes adatai rejtve maradnak. Az iskola és a szülő a mérési azonosító alapján ismerheti meg az eredményeket. A mérések feladatai nem kerülnek nyilvánosságra, mivel a feladatok jelentős része a következő mérések során is felhasználásra kerül, ezzel biztosítva az eredmények évek közötti összehasonlíthatóságát.

A tanulók esetében a mérések feladatlapjain elért eredmények érdemjeggyel való értékelését és annak beszámítását a tanuló tanévi teljesítményébe az Oktatási Hivatal korábban sem tartotta szakmailag indokoltnak, de ez az új rendszerben technikailag sem lesz lehetséges, hiszen a tanulói válaszokat az iskolák helyben nem látják.

Technikai feltételek

A mérésre alkalmas az a számítógép (asztali számítógép vagy laptop), amely teljesíti a következő feltételeket:

- a monitor/kijelző legalább 1200 pixel széles,
- rendelkezik billentyűzettel és egérrel (laptop esetében az egér csak ajánlott),
- szélessávú internetkapcsolattal rendelkezik,
- a Chrome böngésző futtatható rajta.

A nyelvi mérések lebonyolításához a tesztet kitöltő tanulók számára továbbá olyan fejhallgatót kell biztosítani, amely csatlakoztatható a méréshez használt számítógéphez.

A mérések lebonyolítására az intézmény feladatellátási helyétől eltérő helyszín is igénybe vehető. Ehhez előzetesen meg kell győződni a helyszín, illetve a számítógépek alkalmasságáról, és biztosítani kell a tanulók felügyeletét.

Mivel az országos mérések lebonyolításához szükséges megfelelő feltételek biztosítása az iskola fenntartójának és az intézmény igazgatójának a közös felelőssége, a technikai lehetőségek megfelelő, észszerű kihasználása érdekében javasoljuk, egyeztessenek az intézmény fenntartójával.

Háttérkérdőív a kimeneti mérésekhez

Csak a kimeneti mérésekhez kapcsolódik háttérkérdőív, így az majd csak a tavaszi mérési időszakban lesz elérhető. Az a legszerencsésebb, ha a kérdőívet a tanulók szüleikkel együtt, közösen töltik ki.

A háttérkérdőív csak online módon lesz kitölthető. A kérdőívet a szülő és a tanuló együtt, bárhol elérhető online felületen tudja majd kitölteni.

A mérések elemzésében fontos kiegészítő adatokat jelentenek a feladatellátási hely jellemzőiről szerzett információk, így a feladatellátási helyek felelős vezetőjét a korábbiakhoz hasonlóan egy online kérdőív kitöltésére kérjük fel. **Ez a Telephelyi kérdőív szintén csak a kimeneti mérések időszakában, tavasszal lesz elérhető.** A kérdésekre adott válaszok nagymértékben hozzájárulnak az eredmények árnyaltabb értelmezéséhez, ahhoz, hogy az iskolai teljesítményeket ne pusztán önmagukban, hanem az iskola lehetőségeit, feltételeit számba véve tudjuk elemezni.

Felkészülést segítő dokumentumok és tájékoztatók

A mérésekre való felkészülést segítő dokumentumok és tájékoztatók a hivatal honlapján (www.oktatas.hu) a Köznevelés / Országos és nemzetközi mérések menüpontban kerülnek elhelyezésre. A menüpont tartalmának változásáról, bővítéséről az érintett intézményeket az Oktatási Hivatal levélben tájékoztatni fogja.

- Az [Általános leírás](#) menüpont az országos mérések történetét és az általános jellemzőit ismerteti.
- Az [Általános szakmai anyagok](#) menüpontban a mérések tartalmi keretei érhetőek el.
- A [Lebonyolítás](#) menüpontban tanévenkénti bontásban található a mérések lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók.

Ebben a menüpontban kerül elhelyezésre az adatszolgáltatáshoz, a mérések megszervezéséhez és lebonyolításához készített részletes eljárásrend **Adminisztrációs és programhasználati útmutató címmel**, mely tartalmazza az Országos mérések adatbegyűjtő és -kezelő rendszere használatához kapcsolódó leírásokat, a mérés előtti teendőket, a felmérésvezetői tudnivalókat, a mérés után teendőket.

- A [Példafeladatok](#) menüpontban a digitális mérések mérési területeihez tartozó online példafeladatok linkjei találhatóak. A feladatok mellett útmutatók is megtekinthetők, amelyek a feladatok felépítését mutatják be, és azt, hogyan kell a választ megadni a különböző feladattípusok esetén.
- A [Jogszabályok](#) menüpontban találhatóak a mérésekkel kapcsolatos hatályos jogszabályok.
- A [Gyakran ismételt kérdések](#) menüpontban a mérésekkel kapcsolatos, gyakran felmerülő kérdésekre adott válaszok találhatóak.